

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

A tanuló ifjuság

Az ifjuság már rég nem aranyifjuság és a tanuláshoz egyre több a kalváriája. Ezt bizonyítja a gyakori tragikus esetek között a legújabb is, annak az ókirályságbeli lánykának a tragédiája, aki levetette magát a emeletről és összetört tagokkal terült el a vízbe. A kislány szorgalmas tanuló volt, és egyszerre csak ellankadtak a képességei, miatt korholták, meg is rótták és ő erre dősséggel buskomor lett. Ebben a feldúlt állapotban vetemedett a rettenetes tette, az öngyilkosságra. Hogy az adott esetnek miképpen alakult egészen pontosan a körülményei, az még nincs tisztázva, bármi is történt azonban, az iskola és az öngyilkosság összefüggése megmarad. És ott van ráadásul az általános keserű bizonyosság is, hogy tulsokan vannak már ugyyszólván gyermekek, akiket az iskola padjában, az élet küszöbén terít le a szorgalmas szándék, hogy önként dobják el az életet. Mi készítheti erre a zord abnormisra a készülő zseni életet, amelyek eredetileg a természet rendje folytán a leggyetöbb optimizmussal teltek, hogy kacagzsendüljenek, sudáran felnövekedjenek, mint a reményzöld fű, a fa, a virág. És miért van ideges, miért olyan zaklatott a mai tanuló ifjuság, még akkor is, ha nem szenved közvetlen szükségét, még akkor is, ha szerető, jószágos otthon melengeti. Azért a szigorú van ez, amely a vizsgákon meg szorított nyilvánulni. Csak a legtehetségesebbek vagy a legszívósabbak érvényesülhetnek, olyan nagy évente a bukási arány. Mert kontingentálni kell az értelmiséget is, hogy legyen iskolai tulprodukción. A másik ok a tanuló ifjuság szellemi megterhelése. Rettegetnek egy ilyen tanulmányi repertoár, am csoda tehát, hogy roskadoznak bele az új agyak. Mert még mindig enciklopedikus kiváltságot kíván a tanrend, mint régen, mert a minden irányú ismeretek haladása éppen az utóbbi időkben a végtelenbe nőtt. A mentet kell megtanulni a mai ifjuság, és szinte érthetetlen, hogyan tudják elköltározni kis koponyájukba. És hogy mi marad meg abból, amit tanultunk, annak mi gyünk legjobb tudói, illetőleg nemtudói. Ám sincs nincs matematikai érzéke, az tanuló akár nyolc évig is a matematikát, nem marad meg belőle más, mint a szorzás, osztás, kivonás, rövidesen éppen az, amire általánosságban szüksége van. Ugyanigy vannak a fizikával, ábrázoló mértannal, gömbgeometriával, természettudománnyal, vagy bármilyen más ággal. Nagyon kevés marad meg. Mindenben mindenki tökéletes lesz és önállóan feltétlenül kifejlődik bizonyos határozott területek irányában. Hiszen oly különbözőek a tehetségek és az érdeklődések. Vannak határozott matematikai, természettudományi, filozófiai, filológiai és minden más egyéni hajlamok. De ezen hajlamok fejlődésének már útját állja az a tantverv, hogy mindenből mindent bőségesen kell adni és a legszelebb tájékozottságot kell követelni minden irányban. Az ismeretek mai bőséges állapota rancsolóan sürgeti az enciklopedikus tanterv leépítését. De a lét és a megélhetés számára is ezt követeli. Nincsen idő tulművelődésre, viszont semmilyen idő sem elég, hogy

Katonai körök megbuktatták az alkotmányreformon dolgozó bolgár kormányt

Szófiai jelentés szerint Georgiev miniszterelnök beadta lemondását. A király a lemondást elfogadta és az új kormány megalakításával Zlatev tábornokot, eddigi hadügyminisztert bizta meg. Georgiev megbuktatásán katonai körök dolgoztak, amelyek így akarták megakadályozni, hogy Georgiev tábornok alkotmány-

reformot léptessen életbe a király hatalmának megszükitésére. Zlatev tábornok nyomban a megbízatás után megkezdte kormányalakítási tárgyalásait, amelyek eredménnyel fejeződtek be. Az új kormány tegnap este a következőképpen alakult meg: miniszterelnök és hadügyminiszter Zlatev, belügyminiszter Ko-

lev, külügyminiszter Batolov, gazdasági miniszter Molov, kultuszminiszter Radev, igazságügy Kalendarov, közlekedésügy Zavariev, pénzügy Odrejkov. Az új bolgár kormány csupa olyan katonatisztekkel és politikusokkal áll, akik rendületlenül hűvek a királynak.

Rómában tartják meg a Népszövetség következő ülészakát

Genfben újból csend honol. A Népszövetség nyolcvannegyedik ülészakát véget ért, a nyolcvanötödikét pedig — mint egy tegnapi esti távirat jelenti — valószínűleg Rómában tartják meg. A közvéleményt most élénken érdekli Flandin és Laval londoni utazása és ottani tárgyalásai. Ugy tudják, hogy a két francia államférfi londoni látogatásának idejét véglegesen január harmadikánál kezdte meg.

Londonban szó lesz nemcsak a keleti paktumról, hanem arról is, hogy a római paktumhoz a kiséntant és a balkáni szövetség is csatlakozzék.

Jugoszláviában ellene vannak ennek és hangoztatják, hogy Jugoszlávia nem járulhat hozzá olyan paktumhoz, amely a Habsburgok visszatérését lehetővé teszi.

Mindenesetre nagy kérdés, hogy Lavalnak sikerül-e Németországot a keleti paktum részére megnyerni. Franciaország reméli, hogy ez sikerülni fog. Ennek érdekében még katonai engedményekre is hajlandó. Laval ugyan han-

goztatja, hogy

a keleti paktumot Németország nélkül is megkötö, azonban ez még sem látszik egészen bizonyosnak.

Titulescu román külügyminiszter, aki még mindig Genfben tartózkodik, tegnapi tanácskozáson Fotics jugoszláv meghatalmazott miniszterrel, Tevfik Ruzsdi török külügyminiszterrel és Litvinov orosz külügyi népbiztossal.

Genfben tegnapi a Saar-vidéki hármastanács bizottság értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy

Nápolyban új újból össze, hogy megállapítsa a Saar-vidék átadásának részletes feltételeit.

A Saar-vidéki Goarhausen városka Mayer nevű volt szeparatista főpolgármesterét, akit sikkasztással is vádolnak, tegnapi a lakásán le akarták tartóztatni. Mayer ellenállott, mire a rendőrök agyonverték. A rendőrök Tilk rendőrbiztos vezette. A népszavazási ügyesség elrendelte Tilk letartóztatását, amit azonban a saarbrückeni ügyesség nem fogadtatott.

mindenki idejekorán forduljon abba az irányba, ahova tehetsége, hajlama rancsolóan irányítja. Elő nyelveket kell tudni, de jól, tökéletesen, szóban és írásban. Ez aztán a legalaposabban átvezethet később

akár a legszelebbebb műveltséghez. És inkább általánosságban körvonalozni, de nem a szegény tanuló fejét megtönni a sokoldalú ismeretek lehengerelő ballasztjával. Inkább keveset, de jól, mint sokat, de nem jól. Ez az

Németországban mozgalom indult meg, hogy a Saar-vidék után a litvániai Memel-vidéket is visszacsatolják Németországhoz.

Ilyen irányban már hivatalos nyilatkozatok is történtek, amelyek miatt a berlini litván követ a német külügyminiszteriumban magyarázatot is kért. A határon különben, az esetleges incidensek elkerülése céljából, litván csapatokat vontak össze.

A kiséntant részéről felvetődött a kérdés, hogy vajjon Ausztria függetlenségének biztosítása a jelenlegi rezsim idejére vonatkozik-e csak? Garanciákat követelnek arra nézve, hogy

ez a szerződés abban az esetben érvényben marad, ha Ausztriában nemzeti szocialista uralom következne be.

Budapestről jelentik, hogy a magyar kormány tegnapi kapta meg annak a megnemtámadási szerződésnek a tervezetét, amelyet Ausztria szomszédos országainak ajánlanak. A tervezetet egyelőre tanulmányozzák.

idők parancsa. Kimélni, higiénit adni a tul-erőltetett gyermeki agynak, olyan probléma ez, amelyet előbb-utóbb meg kell oldani, hogy ne szakadjanak még súlyosabb pszichózisok is a tanuló ifjuságra. Flaneur.

Magyar bál febr. 2-án a Ferdinándban

Hogyan játszotta át a vörös gróf annak idején Magyarországon a kommunisták kezére a hatalmat

A budapesti törvényszék Szemák-tanácsa tegnap folytatta Rákosi Mátyás, volt kommunista népbiztos, bűnperének tárgyalását. Berinkey Dénes dr. volt miniszterelnök tanukénti kihallgatását folytatták. Berinkey érdekes dolgokat beszél az akkori politikai állapotok kulisszatitkairól. Elmondotta, hogy akkoriban a szocialisták Fesztich gróf hadügyminisztert ellenforradalmi tevékenységgel vádolták.

Batthyány Tivadar gróf és Lovászy Márton azért váltak ki a kormányból, mert az egyre balfelé tolódott és attól tartottak, hogy ilyen kormányval az ántant nem akarja majd a békét megkötöni.

A kormány úgy tervezte, hogy 1919 márciusában általános választásokat ír ki, mert remélte, hogy a polgári lakosság tulsúlyban marad. A választásra azonban a bekövetkezett események miatt már nem kerülhetett sor.

— Károlyi Mihály érintkezett a szélsőséges elemekkel? — kérdi az elnök.

— Ugy hallottam, — válaszolja Berinkey — hogy külföldi szélsőséges elemekkel érintkezett. Belföldön azt láttam, hogy a kommunistákkal szemben igen elnéző.

Amikor hatvanhat kommunistát letartóztattak, elrendelte, hogy azokkal mint politikai foglyokkal bánjanak. Sőt az volt a szándéka, hogy szabadon bocsátja őket.

Berinkey azután elmondotta, hogy Linder Béla hadügyminiszter elrendelte a magyar csapatoknak a határokról való visszavonását, majd kormányának utolsó minisztertanácsáról beszél, amelyen arról volt szó, hogy a kommunistáknak helyet adjanak a kormányban.

Kunfi Zsigmond a kommunisták bevonása mellett kardoskodott és kijelentette, hogy ha önként nem adnak nekik helyet a kormányban, akkor a kommunista lázadás elkerülhetetlen.

Azt is követelte, hogy a letartóztatott kommunistákat azonnal engedjék szabadon. Aznap este Berinkey felesége, aki az Operában volt, azt telefonálta haza a férjének, hogy az előadást megzavarták és suhancok kiabálva adták hírül a kommunista forradalom kitérését. Amikor ezt telefonon közölte Károlyi Mihállyal, az kijelentette, hogy lemond a közfársági elnökségről. Berinkey kérte Károlyit, hogy ezen elhatározását tartsa még titokban,

azonban Károlyi Mihály még az éjszaka folyamán közölte lemondását a sajtóval.

Baloghy Ernő dr. ügyvéd, nyugalmazott miniszter volt a következő tanu. 1918-ban Bácsbodrogye megye főispánja volt és ugyanez év novemberében nevezték ki közlelmzési miniszternek. Szemák elnök azt kérdezte a tanutól, hogy jelen volt-e azon a megbeszélésen, amikor Károlyi Mihály egy új kormány megalakítását Lovászy Mártonnak ajánlotta fel. Baloghy azt válaszolta, hogy ott volt és ez alkalommal Károlyi Mihály ezeket mondotta Lovászyknak:

— Én, Marcikám, már a szocialisták kocsián ülök, amely sebesen rohan velem lefelé. Hogy hová visz, azt még nem tudom.

Lovászy akkor gondolkozási időt kért, de másnapra kijelentette, hogy a feladatot nem vállalja. Baloghy Ernő továbbai vallomása során elmondja, hogy Berinkey miniszterelnök 1919 március 21-én lemondott. A Berinkey-kormány lemondásakor úgy határozott, hogy a kormányt a szocialisták vegyék át, an-

Senki nem gondolt a veszélyre

Baloghy azután elmondja, hogy akkoriban nem is tudta, mi az a kommunizmus. Igen sok intelligens ember volt úgy abban az időben. Senki nem gondolta akkor, hogy kicsoda gazemberség lesz abból, ha a hatalmat átadják a kommunistáknak.

— Sziveskedjék parlamentáris kifejezéseket használni, — jegyzi meg az elnök.

— Nagyon fáj a szívem, ha arra gondolok, ami akkor történt és így nem csoda, ha elragadtatom magamat.

Pajor Lajos nyugalmazott alezredes

Kun Béla valamikor sikkasztott

Az elnök azután azt kérdezi Buza Barnától, hogy mit tud Kun Béláról?

— Amikor megtudtam, — válaszolja a tanu, — hogy Kun Béla betegpénztári tisztviselő korában sikkasztott, igyekeztem kompromittálni. Sajnos ez azonban nem sikerült. Mikor pedig arról értesültem, hogy Kun Bélát letartóztatták és megverték, megjegyeztem, hogy nem verték meg eléggé. Amikor ezt mondtam,

Garami Ernő is jelen volt, de nem mondott ellent. Böhm Vilmos a későbbi kommunista népbiztos pedig helyeselt.

Azután kihallgatták Szentpétery Józsefné és Emerécy Margit miniszterelnököt.

Kína és Japán szövetségben kívánnak élni egymással, hogy az európai befolyás Ázsia keleti részében ne juthasson tulsu'yra

Tokiói jelentés szerint Hirohito japán külügyminiszter a parlamentben nagy külügyi beszédet mondott. Bejelentette, hogy Pu-Yi mandzsuriai császár március elsején ellátogat Tokióba, ahol nagy örömmel fogadják. A látogatás a két ország uralkodóháza között fennálló barátságot még jobban megerősíti. A japán külügyminiszter azután szólott a washingtoni flottakonferenciáról is. Bejelentette, hogy Japán, Anglia és Amerika között nincsenek olyan mélyreható ellentétek, amelyek ne volnának elsimíthatók. Japán mindenesetre ragaszkodik hozzá, hogy a tengeren a támadó egységeket egyformán csökkentés és a tengeri leszerelés is a jogegyenlőség alapján menjen végbe. Ami Kínát illeti, Japán ott csak azért avatkozott bele, mert a kínai polgárháború következtében szükségesnek tartotta, hogy a japán alattvalók érdekeit megvédje. A kínai

nál is inkább, mert akkoriban mindenki a szocialisták táborába ment.

— Igaz, — kérdezte az elnök —, hogy Kunfi kijelentette, a szocialisták undorral bár, de átveszik a kormányt?

— Lehet, Kunfinak voltak ilyen pervers kifejezései.

— Igaz Kunfinak az a kijelentése, hogy a kommunisták ellen nem lehet a büntető törvénykönyv alapján eljárni?

— Igaz. Elég számárság is volt az.

Az elnök felkéri Baloghyt, hogy méréskelje magát.

rövid vallomása után Buza Barna dr., a Károlyi-kormány volt földművelésügyi minisztere, volt a következő tanu.

— Ki tette meg Károlyi Mihályt köztársasági elnöknek? — kérdezte az elnök.

— A nemzeti tanács.

— Ki alakította meg a nemzeti tanácsot?

— Friedrich István sürgette, hogy alakítsák meg a nemzeti tanácsot, mert ha azt Károlyi nem teszi meg, úgy ő maga alakítja meg.

millió yen. A fővonalból szárnyvonala építenek Pekingbe és Szibériába is. A orosz vasuti tisztviselőket meghatározott időn belül japán hivatalnokok váltják föl. Az orosz vasuti alkalmazottal végkielégítését és nyugdíját Szovjet oroszországnak fizeti.

Egy szárnysegéd elégedetlensége okozta az albán forrongást

Tiranából jelentik, hogy az albán hivatalos sajtóiroda jelentése szerint a külföldi lapokban görög forrásból származó és az Albániában kitört forradalomról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A király egy volt szárnysegéde, ak már régóta nem teljesített szolgálatot visszavonult falusi birtokára, ahol elégedetlenséget szított és arra szólította a szomszédos birtokosokat, hogy csatlakozzanak hozzá. Ezek ezt megtagadták s jelentést tettek a volt szárnysegéd úze meiről. Erre az illetőt megidéztek a tisz bírótság elé, de az idézésnek nem tett eleget. Ez után katonákat küldtek érte azonban, amikor azok a lakásán megjelentek, már nem találtak rá, mert időközben átszökött Jugoszláviába. Mindegyike ennyi történt és nem felel meg valóságnak az, hogy Albániában fegyveres harcok lettek volna.

Tizenkét év óta több a halálozás, mint a születés

A város területén 1919. és 1934. évek közötti születésekről és halálozásokról évről-évről szemléltető táblázatok készültek városházán. A táblázatok szomorúan tüntetik föl, hogy Timisoara lakosságának nincsen természetes szaporodása. A születések és halálozások száma évről-évre csökken, 1923 óta minden esztendőben több a halálozás, mint a születés. A elmúlt 1934. évben már 139 születéss volt kevesebb, mint halálozás. Az elmúlt tizenhat évben a legtöbb születés 1922-ben volt és pedig 1868. Ezzel szemben 1934-ben már csak 993 gyermek született városunkban. A születések száma tehát majdnem a felére esett. Az egy években a születések száma a következő volt: 1919-ben 1523, 1920-ban 1763, 1921-ben 1868, 1922-ben 1724, 1923-ban 1611, 1924-ben 1563, 1925-ben 1470, 1926-ban 1362, 1927-ben 1347, 1928-ban 1362, 1929-ben 1364, 1930-ban 1414, 1931-ben 1310, 1932-ben 1256, 1933-ban 1252, 1934-ben 993.

Az eltelt tizenhat év alatt a legtöbb halálozás 1919-ben volt, amikor a halálanyakönyvbe 2704 bejegyzés történt. Ebben az esztendőben sokan haltak meg háboruból szerzett sebesülés, vagy betegség következtében, ezenkívül számtalan harctéren elesett katonának az elhalálozását is vezették be az anyakönyvbe. Hogy ez így volt, azt igazolja a következő esztendő, amikor a halálozások száma 1868 volt. 1921-ben a halálozások száma tovább apadt és már csak 1555 volt. 1922-ben a halálozások száma ismét emelkedett, mert 1613 volt, míg a következő 1923-ik esztendőben új csökkenés volt 1562 végszámmal. Ez volt az utolsó esztendő, amelyben a születések száma nagyobb volt a halálozásoknál. Ettől kezdve a halálozások évi száma a következő: 1924-ben 1711, 1925-ben 1544, 1926-ban 1617, 1927-ben 1544, 1928-ban 1554, 1929-ben újra 1554, 1930-ban 1389, 1931-ben 1446, 1932-ben 1611, 1933-ban 1399 és 1934-ben 1132.

Simpon-vonat az új menetrendben is hű marad eddigie irányához és nem változtatja meg közlekedési vonalát

A vasut nyári menetrendje május tizedikén lép életbe. Az új menetrend összeállítására vonatkozó munkálatok már serényen folynak a kerületi vasut-igazgatóság forgalmi osztályán. A nemzeti vonatok menetrendjében csak csekély 10—15—20 perces eltérések vannak és így a többi vonat menetrendjében sem várható nagyobb változás. A leglényegesebb újítás az új vasuti menetrendben az lesz, hogy a vegyes vonatok rendszerével a vasut ezen túl teljes szakit és csakis tiszta személyvonatok és külön tehervonatok lesznek. Csak az újabb beállítások május tizenedikétől kezdve a forgalomba azokat a vonatpárokat, amelyeket a csekélyebb

téli forgalomra való tekintettel októberben beszüntettek. Természetes, hogy ezenkívül a szokásos fürdővonatok is újból közlekedni fognak. Megemlékeztünk arról a tervről, amely szerint a Simpon-vonat májustól kezdve városunkból nem Jimbolia felé haladna, hanem Voiteg és Versec irányába venné útját Belgrádba, ahonnan azután Zágrábon keresztül ismét megszokott vonalába kerülne. Ezt a tervet azonban elejtették és a Simpon-vonat a nyári menetrend érvénybe lépése után is eddigi vonalán közlekedik. A határforgalom szabályozása érdekében pénteken városunkban román-jugoszláv vasuti konferenciát tartanak.

Első feltétel: tiszta pórusok

Csepegtessen egy kevés Scherk-arcvizet egy csomó vattára és dörzsölje le enyhén arcát. Scherk-arcviz a bőr felületéről eltávolítja a port, port, piszkot és ami még fontosabb, Scherk-arcviz behatol a pórusokba, kimossa belőlük a port és kormot és feloldja a bőrtrákaikat, eltünteti a gyulladások csiráit. A Scherk-arcvizet való kezelés után a bőr teljesen megtisztul.

tul. Enyhíti a gyulladásokat és a bőr felületén lehet finomságu védő krémfátyolt hagy hátra. Kitágult és pettyűdt pórusokat összehúz, az arc elveszti fáradtságát, megfeszül, gyengéd és rózsás lesz. Úvegenként 62.—, 103.— és 164.— lei. Amennyiben rendes szállítóánál nem volna raktáron, úgy küldje be nekünk az ellenértéket levélbélyegekben. Próbáulve 12 lei.

SCHERK-ARC VIZ

Vezérképviselőt:
„EXCELSIOR”
BUCUREȘTI I
CALEA MOȘILOR 12

Lotion
Faciale
Scherk

Iamandi alminiszter védekezett a kamarában és erkölcsi gyilkosságnak mondta azt a harcot, amelyet az Universul című lap ellene folytat

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintettek a kamara tegnapi ülésére, amelyen Iamandi Victor alminiszter válaszolt az erdélyi városok románizálásáról mondott beszédével kapcsolatban ellene intézett támadásokra. Az ülés elején néhány interpelláció hangzott el. Hasznos többségi képviselő a cement- és üvegyárak trösztjére vonatkozólag intézett kérdést az ipari miniszterhez.

Manolescu Strunga miniszter romban válaszolt és rámutatott arra, hogy a kérdés tanulmányozás alatt van, ennek

ígéretet kapott az üvegyáraktól az árak csökkentésére és így reméli, hogy az állam intervenciójára nem fog sor kerülni.

Deleanu georgista képviselő a dezakorlátozások ügyében jelent be interpellációt. Neki is Manolescu Strunga válaszol, aki rámutat arra, hogy ebben az esztendőben az import két milliárd le nagyobb az 1932—1933. évek importjánál.

Sassu földművelésügyi miniszter után benyújtotta a belföldi kölcsön törvényjavaslatát, majd Iamandi alminiszter lépett a szónoki emelvényre, hogy válaszoljon az ellene elhangzott támadásokra. Beszéde során kijelentette, hogy

az Universul által ellene folytatott harc egyenlő az erkölcsi gyilkossággal.

Beszéde elhangzásakor az összes ellenzéki politikusok jelen voltak az ülésen, de senkisé akadt, aki nyomban megismagta volna a kijelentéséért. Amint így találja, hogy tetteiért kell vonni konzekvenciákat, azonnal meg fogja venni.

Constantinescu Bordeni georgista: Már régen le kellett volna vonni következtetéseket!

Lasu Radu georgista képviselő is el akart szólalni, de nem jut szóhoz, mert a többségi képviselők ezeket a szavakat kiáltották feléje: Politikai áruló! Irriási lárna támadt és az elnök csak hehezen tudta a rendet helyreállítani.

Iamandi azután folytatta beszédét és kijelentette, hogy a háromszáz képviselőnek kötelessége lett volna közbeszólni, ha a nemzet érdekeit sértő szavakat mondott volna.

Azonban senki sem szakitotta félbe beszédét, hanem annak befejezése után ünnepelték.

Mégis két nap múlva az Universul politikai csirkefogónak állította oda a közvélemény elé. Ezzel a lap nem a nemzet érdekeit kívánta védeni, hanem az volt a

célja, hogy Iamandit kompromittálja. Beszédéből kihagyták azokat a részeket, amelyek nem kedveztek ennek a célnak, holott éppen a kihagyott részek fedik a liberális párt álláspontját ebben a kérdésben. Távollétében a kormány válaszolt ezekre a támadásokra és Tatarescu miniszterelnök Clujon kifejtette, hogy nemzeti kérdésekben románok között nem lehetnek ellentétek.

A románok exisztenciája nincsen veszélyben

Iamandi rátért a liberális párt kisebbségi politikájára is. A megértő politikának alapja — mondotta — az a tény, hogy a négy millió kisebbségi nem veszélyeztetheti tizennégy millió román exisztenciáját. Emlékeztette Popescu Necsesti képviselőt, hogy 1929 óta számos beszéd hangzott el, amelyek meggyeztek az ő beszédével, de ezek ellen a képviselőnek soha sem volt kifogása, holott már akkor is a parlament tagja volt. Végül tiltakozott azon gyanúsítás ellen, hogy

beszédével érveket szolgáltatott volna a budapesti revizionistáknak.

Kijelentette, hogy állja a támadásokat, de visszautasítja a rágalmat, mert ha egy három órás beszédben vannak egyes homályos kitételek, azokért nem kell senkit nyomban hazaárulónak kikiáltani.

Iamandit beszéde után a többségi képviselők ünnepelték.

Utána Popescu Necsesti képviselő

Az erdélyi városok történelmi folytonossága

Giurescu georgista képviselő az erdélyi városok történelmét részletezte és azon véleményének adott kifejezést, hogy Iamandi nem akarattal tette azt a kijelentést, amely

az erdélyi városok történelmi folytonosságánál a magyarokat említette ezen városok régi uraiként.

Fentartotta azt az állítását Giurescu képviselő, hogy a történelmi folytonosságánál a románok jöhetnek számításba, mert a magyarok csak a tizedik században telepedtek le Erdélyben, míg a szá-

emelkedett szólásra és utalt Iamandinak ama kijelentésére, hogy a csatolt területek, de főképpen Erdély városai nem tartoztak mindig Romániához és tizenöt év alatt viszont nem lehet megvalósítani azt a mozgalmat, hogy a lakosságot tiszta románná változtassák.

Azután meglegedésének adott kifejezést, hogy Iamandi szükségét érezte a beszédére való visszatérésnek. Szükségét érezték a kormány tagjai is annak, hogy Clujon kihangsúlyozzák az erdélyi városok románosságát. Tehát végeredményben az Universul harca, amely alkalmat adott Iamandinak a kimagyarázásra, nem volt erkölcsi gyilkosság, hanem azt a nemzeti érdekek védelme diktálta. Necsesti említést tett Titulescu külügyminiszternek Eckhardt Tiborral folytatott szóharcáról, ahol az erdélyi románosság ezer éves tradíciójáról beszélt, majd rátért a nemzeti politikára, amelyet a nemzeti öntudatnak kell állandóan táplálnia.

szok még későbbben.

Iamandi: Mindezeket tudom és ezért kijelentem, hogy félreértés áldozata voltam. Szavaimat rosszakaratuan magyarázták. Ezennel hangsúlyozom, hogy

nem vagyok a kormány propagandaminisztere, ahogy azt rólam állították.

A szenátusban Oanea szenátor jelentette be interpellációt a Cagero kereskedelmi társaság működésével kapcsolatban és kérte, hogy engedjenek betekintést a társaság irataiba, mert ez a társaság az állam érdekeire káros tevő-

kenységet fejt ki.

Az interpellációra Moldoveanu Leonte elnök válaszolt és azon véleményének adott kifejezést, hogy

ez az interpelláció támadás kíván lenni ellene, mert tagja ezen társaság igazgatótanácsának.

Azután bejelentette, hogy ennek a kereskedelmi társaságnak nem káros a működése, mert mindig az állam gazdasági érdekeit szolgálja.

Oreanu kérte Moldoveanu Leontet, hogy ne is védekezzék ezen támadás ellen, mert ez a kérdés már felmerült egy ízben a szenátus ülésén és akkor a Cagero vonatkozólag megfelelő felvilágosítással szolgáltak.

Oanea szenátor leszögezte, hogy nem akarja gyanúsítani Moldoveanut, de adjanak alkalmat, hogy a Cagero működésére vonatkozó aktákat tanulmányozhassa.

Varjassy Lajos dr. Londonban hirtelen meghalt

Varjassy Lajos dr. ötvenhat esztendőskorában Londonban váratlanul meghalt. Egy nyughatatlan élet ért ezzel véget. Apja aradi polgármester volt, rokonai mind előkelő pozíciókban levő emberek. Az eszes és öt nyelvet beszélő Varjassy Lajos dr. tanulmányainak elvégzése után gyorsan emelkedett. Szép karrier állott előtte. Az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára volt, amikor jött a forradalom, amely Varjassyt a politikába lódította bele. Ez volt a veszte. Kormánybiztos lett Aradon, majd később a magyar proletárdiktatura megbuktatására alakult aradi kormányznak lett a tagja. Később Bucurestibe tette át székhelyét. Ott magyar napilapot alapított. Olesó papirhoz jutott összeköttetései folytán, azonban a lap megbukott. Akkor már teljesen elvesztette a lába alól a talajt és közben belekeveredett a Juhos-ügybe is. A Juhos-vagyon eluszása után ő is egyik vádlottja lett a pernek, de tanácsosabbnak tartotta a tárgyalástól elmaradni. Az utóbbi években állandóan külföldön tartózkodott, ahol gyakran vett részt Magyarország elleni akciókban. Nemrég utazott Londonba, ahol most utólrta a halál. Az angol fővárosban temetik el.

Lucafarul. Cosma Aurél dr. ezen a címen ad ki kulturális, szépirodalmi és művészeti folyóiratot, amelynek első száma most jelent meg. A nagy alaku, hatvan oldalas, illusztrációkban gazdag Lucafarul már külső megjelenésében is szép és tetszetős. Tartalma teljesen méltó a csinos külsőhöz. Cikkeinek szerzői között a legjobb nevek szerepelnek. Novellák, versek, kulturális és művészeti ismertetések gazdagon váltakoznak a vastag füzetben. Maga a szerkesztő Cosma Aurél dr. az Athos-hegyi kolostorokról írt érdekes cikket szerepel. Az új folyóirat havonta jelenik meg.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 350, egész évre 750 lei.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.
Hatóságoknak, közhatalosoknak és köz-
üzemeknek egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért
a közérdekű felé.

A „Temesvári Zeitung” nyomdája
nyomása.

Farsangi naptár

Január 26: A román nőszövetség táncse-
télye a Tiszti Kaszinóban.

Február 2: Magyar Bál a Ferdinandban.

Február 2: Magyar Bál Lugojon a Dáciá-
ban.

Február 2: Az Ilsa sportbálja a Pacsirta-
mezőben.

Február 9: Előre Bál a Ferdinandban.

Február 16: Sajtóbál a Ferdinandban.

Február 16: Tiszti Bál a Tiszti Kaszinó-
ban.

Patikák éjszakai szolgálata

Január 21-től január 28-ig városunkban a
következő gyógyszertárak tartanak éjszakai
szolgálatot:

Belvárosban a V. Alexandru (Kovács) utcában
levő Jahner gyógyszertár.

Gyárvárosban a Dacilor (Kovács) utcában levő
Dr. Kovacs gyógyszertár.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu
utcaiban levő Sarga-gyógyszertár.

A negyedik kerületben a Freyer-utcában
levő Ungváry-gyógyszertár.

Mehalában Kovary-Chioresanu József és
Fratelari Panajoth Erno gyógy-
szertára allandó szolgálatot tart.

Temetés skótéknál

Most futott be a százezredik skót vico,
amely így szól:

Az öreg skót halálán van. Tekintélyes va-
gyonának örökösei, három fia veszi körül.
Halk hangon megtárgyalják, hogy a min-
den pillanatban várható halál után milyen
intézkedéseket kell tenniük.

— Apánk tekintélyes és jómódu ember
volt — mondja a legidősebb fiu, aki már
maga is vagyonos kereskedő. — Földi ma-
radványait állásának megfelelő pompával
kell majd eltemettetnünk. Elsősztályu tem-
etésről kell intézkednünk...

— Tévedsz — veti ellen a középső. —
Apánk egyszerű ember maradt világéleté-
ben. Megbotránkozna, ha a természetével el-
lenkező pompával adnánk meg neki a végső
tisztelést. Talán még a másodosztályu tem-
etés ellen is tiltakozna, ha tudna róla...

— Egyikötök sem ismeri jól apánkat —
szól közbe a harmadik, a legfiatalabb. —
Ha apánk még szólni tudna, biztosítlak ben-
neteket, hogy negyedosztályu temetést köve-
telne a maga számára!

Ekkor a haldokló felemelte a fejét a pár-
náról és gyenge hangon így szólt:

— Sose vitatkozzatok, fiaim. Ha egy ki-
csit összeszedem magam, gyalog is el tudok
menni a temetőbe...

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASZEB

A DELI HIRLAP

Az iskolásgyermekek között nincsen
influenzajárvány és ezért nem is kell
az iskolákat bezárni

Az utóbbi napokban — mint jelen-
tettük — az iskolákban feltűnően sok
tanuló hiányzik az előadásokról. A tan-
ügyi hatóságok részéről erre való tekin-
tetel az a kérelmet intézték a városi
főorvosi hivatalhoz, hogy intézkedjék az
iskolák bezárásáról, mivel a mulasztá-
sok oka valószínűleg influenza-járvány.
A városi főorvosi hivatal erre utasította
az iskolaorvosokat, hogy a helyzetet be-
hatóan vizsgálják meg. Ez megtörtént
és az iskolaorvosok jelentése alapján a
főorvosi hivatal úgy határozott, hogy az
iskolák bezárását nem rendeli el.

Muntean Leonte dr. városi főor-
vos lapunk munkatársa előtt odanyilat-
kozott, hogy a nagymérvű iskolamulasztás
a mostani időjárással áll összefüggésben.
Még a város belső területén is előfordult,
hogy a hidegre való tekintettel a szülők
gyermeküket nem engedik az iskolába.
Igen sok iskolásgyermek ezenkívül
messze külvárosokban lakik,

— Ma választják meg a moldvai érseket.
A görög keleti román egyház ma tölti
be a Pimen érsek halálával megüresedett
moldvai érseki széket. Nicodem püspök,
a neantui monostor főnöke a legkomolyabb
jelölt. Előzetesen istentisztelet lesz,
azután Cristea Miron pátriárka elnökle-
te alatt megkezdődik az egyházi kongresszus,
amelyen megválasztják az új érseket.
Végül az új érsek megjelenik a szent
szinódus előtt.

Jégpálya

a Pacsirtamező vendéglő
kerthelyiségében

Egész nap nyitva!

Melegedő! Zene!

Telefon 82 vagy 677

— A koresolyázás halottja. Halálos
végli szerencsétlenség történt Lugojon,
ahol Serb Viliam tizenégy esztendő-
s inasgyerek a folyó koresolyázás
közben elesett. A fiatal inas olyan szer-
encsétlenül vágódott el a jégen, hogy
koponyacsontja eltört és néhány pillan-
at múlva meghalt.

— Levágta vadháztársó füleit. Ra-
d u Nicolae, harminchárom éves cigány,
aki a Kunz-telepen együtt él Bot Julia-
lianna cigányasszonnyal, összeveszett
vadháztársával. A cigány dühében
késsel támadt a cigányasszonyra, aki-
nek levágta füleit, amelyeket azután a
Bégába dobott. Radut letartóztatták és
átadták az ügyészségnek.

— Nyolc nyelvet beszél a leánykeres-
kedő banda főnöke. A fővárosi rendőr-
ség néhány nap előtt több egyént tar-
tóztatott le, akiket azzal gyanúsítottak,
hogy egy leánykereskedő bandának vol-
tak a tagjai. A rendőrségnek most sikerült
az egyik letartóztatott férfi szemé-
lyazonosságát megállapítani. Kiderült,
hogy a huszonhat éves fiatalember,
aki a banda vezére volt, Ivan Ciu Vasile
ismaili távirás, aki nyolc nyelvet
beszél.

ahol az utak a nagy hó következtében
még ma is járhatatlanok. A városi főor-
vos szerint tény, hogy sok gyermek
náthás, de ez még nem spanyoljárvány,
sem influenza. Járványról egyáltalában
nem lehet szó. Az iskoláknak nyitvatar-
tása már csak azért is kívánatos, mert
igy a gyermekek egészségi állapotának
ellenőrzése az iskolaorvosok által sok-
kal inkább lehetséges. A főorvos nyilat-
kozatában végül megnyugtatta a szülő-
ket, hogy aggodalomra semmi okuk
nincsen.

A fővárosi középiskolákat azonban —
mint jelentettük — a nátház miatt január
28-ig bezárták. A tanítás szünetelése
miatt halasztást szenvednek a fővá-
rosban a magánvizsgák is, amelyek január
28-án lesznek. Az ország többi részében
a magántanulók vizsgáját az egyes közép-
iskolákban január 25-én tartják meg.

— Az udvari vadászterület fejlesztése.
A király százötvenezer lelt bocsátott
magánpénztárából a földművelésügyi
minisztérium rendelkezésére, amely ösz-
szegyet az udvari vadászterületek fák-
tenyésztetének fejlesztésére fordítják.

A város ötven millió lelt kért a kormány-
tól gabonaraktárházak építésére. Lazareanu
pénzügyi államtitkár nemrégben tartott
rádióelőadásában kijelentette, hogy a kormány
a belföldi kölcsönből nagyobb összegeket
gabonaraktárházak létesítésére fordít.
Ilyen raktárházak létesítését különben
már az 1930-ban hozott törvény mondta
ki. A város ideiglenes vezetősége sürgős fel-
terjesztéssel fordult a kormányhoz, amelyet
arra kért, hogy raktárházak építésére meg-
felelő összeget — körülbelül ötven millió lelt
— engedjen át a belföldi kölcsönből. A város
beadványa utal arra, hogy városunk mező-
gazdaságilag és kereskedelmileg fontos
gócpont, amelyben a raktárházakra mul-
hatatlanul szükség van.

— Kifosztottak egy kirakatot. K a t z
Zsigmond negyedik kerületi cipésmes-
ter feljelentést tett a rendőrségben, hogy
ismeretlen tettesek éjnek idején betörték
üzletének kirakatiüvegét és a kirakathból
tizenkét pár cipőt vittek el. A tolvajt ke-
resik.

— A megszökött craiovai rabok
Oroszországba jutottak. A fővárosi
rendőrség még egyre folytatja a nyomozást
azon három rab kézrekerítésére, akik egy
soffór segítségével megszöktek a craiovai
fogházból. A nyomozás során olyan adatok
birtokába jutott a rendőrség, amelyek
szerint a három kommunista rab Bulgárián
keresztül Oroszországba szökött volna.

— Hetvenhat éves öngyilkos. Triszel
Péter hetvenhat esztendő Tomnatic község-
beli gazda lakásán felakasztotta magát.
Mire tettét észrevették, a szerencsétlen
ember halott volt. Az öngyilkos gazda levelet
hagyott hátra, amelyben megírja, hogy a
halálba menekül, de az okot elhallgatja.

— Megdézsmált üzlet. Grünberger
G. nagykereskedő Caransebesen megje-
lent a rendőrségben, ahol feljelentést tett
ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak
üzletébe, ahonnan 100.000 lei értékű
árut loptak el. A rendőrség megindította
a nyomozást.

— Fegyelmi bizottság elé utalt lelkész.
Különös ügy miatt kerül az aradi görög ke-
leti román püspökség fegyelmi bizottsága el-
Ardelean Pavel ötödik kerületi román
lelkész. Ardelean ugyanis karácsony els
napján Comsa Grigore dr. aradi püspő
pásztorlevelét olvasta fel hívei előtt, míg a
ünneper másodnapján Lazarescu Vasili
caransebesi püspök pásztorlevelét ismertel-
te a templomban. Amikor ezért az aradi pü-
spői iroda felelősségre vonta, azt válaszolta
hogy ezzel nem akarta Comsa püspök tekin-
télyét megsérteni, azonban Lazarescu ca-
ransebesi püspök városunkban végezte köz-
péiskolai tanulmányait és többiben az öt-
dik kerületi templomot is felkereste, itt szá-
mos rokona van és sok ismerőst és barátot
szerzett magának. Tehát híveinek kíván-
szolgálni, amikor a caransebesi püspök ka-
rácsnyi pásztorlevelét is felolvasta. A vá-
lasz nem volt kielégítő és ezért fegyelmi bi-
zottság elé rendelték Ardelean Pavel le-
lkész.

— Vérszegénység, műtét, betegség
utáni legyengült állapot gyorsan regene-
rálódik a Svábhegyen. A Svábhegy
Szanaatórium a rekonvaleszcense
Mekkája. Gondos orvosi felügyelet.

— A Baumgarten-díj nyertesei. Buda-
pesten most osztották ki a Baumgarten-
féle irodalmi díjakat. Egyenként
háromezer pengőt kaptak Füst Milán,
Halász Gábor, Karinty Frigyes,
Nagy Lajos és Szerb Antal. Ezer
kívül még öt ezer pengős díjat is kiosztottak.
Az ezer pengővel díjazottak között
vannak József Attila és Weöres Sándor
fiatal költők.

Elhasznált rádiócsöveit

ujakra cseréljük, készülékének
allandó zavartalan működését
garantáljuk, ha karbantartási
szolgálatunkat igénybe veszi.
Csekély havidíj.

Rádió Rédei Telefon: 1400
IV., Bul. Caroli 12

— A fajméletről beszél Weinber
Imre dr. vasárnap, e hó 27-én a helybeli
közösség kultúrelőadásainak keretében.
Az előadó a politikát teljesen ki fogja ka-
csolni és tisztán tudományos alapon fogja
kérdést megvilágítani. Bevezetésül Kat-
főkántor és Török Janka néhány műda
énekelnek. Kezdődik 6 órakor. Szabad be-
net mellett vendégeket szívesen lát a rend-
zőség.

* Baktay Ervin: A boldog völgy ország
Kalandozások Kasmirban. Baktay „A vilá-
tetején” éppen csak megemlítette Kasmir
ahonnan elindult, hogy eljusson Nyugat-
Tibetbe. „A boldog völgy országa” mo-
megismertem bennünket Kasmirral, ezzel
csodaszép vidékkel, amelyet az utazók jo-
gal neveztek el „Keleti Svájc”-nak. A Dze-
lám-folyót és a hires, nagy kasmiri tavak
a jellegzetes kasmiri járművön, bárkázá-
járjuk be a szerző vezetésével és megis-
mértük ezt a különös, a maga nemében egyedi
álló vízi életet. A szerző elvezet bennünket
kasmiri hegyek világába, sátorozva, lóhá-
tán és gyalog járjuk be a felségesen szép
gaszlati rétségeket és látogatást teszünk
magyar születésű nagy orientálistána
Stein Aurelnek havasi táborhelyén is. Ste-
Aurel előtt 100 évvel Körösi Csoma Sándor
járt ezen a tájon és a magyar kapcsolat
még közelebb hozzák szívünkhöz. „A boldog
völgy országát”. A Magyar Földrajzi Társ-
ság Könyvtárának új sorozata, Franklin
tűnő kiállításában díszes vászonkötésbe
arany nyomással jelent meg számos sze-
nél-sebb fényképpel, műmelléklettel, te-
képpel. 240.— lei minden könyvkereskedő-
ben, vagy Lepagénál Cluj (Kolozsvár).
Kérje az új utazási és Franklínkönyv-
jegyzékét.

Előre-bál febr. 9-én a Ferdinandban

STAVISZKY SZELHÁMOSSÁGAINAK
 Párisi jelentés szerint az igazság-
 miniszter most terjesztette a parlament
 elé a Staviszky-ügyről szóló je-
 leket. Eszerint Staviszky Bayonne vá-
 tizenkét, a Fonciere vállalatot pedig
 négy millió frankkal károsította meg.
 Más biztosító társaságot százötven
 millió frankkal károsított meg Staviszky.
 A károsítások összege tehát nem lépi
 el a százötven millió frankot. Eszerint azok
 amelyek arról szólnak, hogy Staviszky
 millió frankot sikkasztott, erősen tul-
 voltak.

Fiatal tehetség első önálló szerep-
F a r a g ó Ernő, a piarista liceum
 első osztályának tanulója és a hely-
 eneiskola hegedűszakának tehetsé-
 növéndéke, vasárnap, január 27-én
 hat órakor a városi zeneiskola
 termében tartja első önálló hang-
 nyét. Faragó Ernő, aki apjának,
 Rezső Rezső zenetanárnak tanítványa,
 számos koncerten működött közre.
 A legújabb hangversenyén Bruch, Vieu-
 s, Mendelssohn, Weiner, Sarasate,
 Chopin, Huberman, Faragó és
 más szerzeményeit játszta.

Az ügyvédszövetség palotájának égése.
 A palota, hogy az ügyvédszövetség fővárosi
 palotájában tűz támadt. A tűz a palota ne-
 emeletén levő filmraktárban keletke-
 s olyan rohamosan terjedt, hogy mire
 a palota felső emelete és tetőzete már lán-
 n állott. A tüzet csak a hajnali órák-
 került eloltani. A kár jelentős, mert a
 palota tetőzete és negyedik emelete teljesen
 zult. A tűz okát eddig nem állapították

Ady-émlékünnepély az ujságíró-
 ban. Január huszonehétikén lesz
 hat éve annak, hogy Ady Endre az
 budapesti kórház fehér ágyán
 re lehunyta szemét. A költő elhalá-
 évfordulója alkalmából pénteken,
 ár 25-én este kilenc órakor az ujsá-
 gklubban Ady Endre-émlékünne-
 lesz, amelyen felelevenítik a tragi-
 sorsu magyar költő életét és költé-
 t. A műsoron előadés és a költő
 ebb költeményei szerepelnek, ame-
 t magyar, olasz, német, román,
 és cseh nyelven is szavalnak el
 ó szavalkók, ezenkívül Ady-dalokat
 k elő.

Elfogott tolvajok. A helybeli rendőr-
 fogta B u d a r i c M a t e i katonaszöke-
 j, aki Targul Jiuban Bodanescu had-
 tól háromezer leit lopott el, majd váro-
 ba szökött. A tolvaj katonaszökevényt
 ták a térparancsnokságnak. — Sikertült
 ndórságnak elfogni M u n t e a n Deside-
 C o r d o s Petre csirketolvajokat, aki-
 ádnak az ügyészségnek. — Ezenkívül
 ovari rendőrök elfogta Tudor Georgehe
 apusan Ticolae betörőket, akik több
 gben garázdálkodtak.

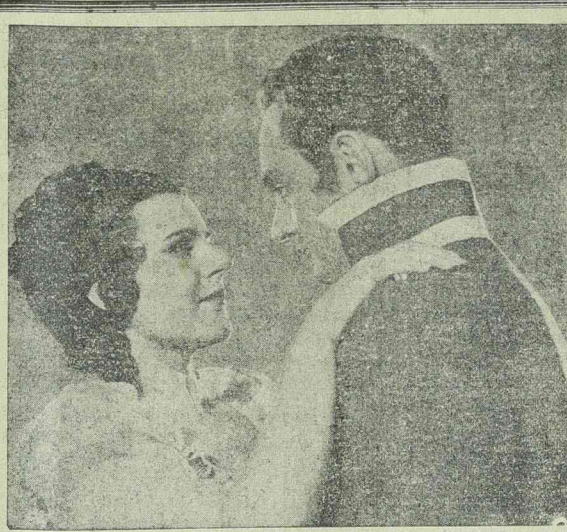
Anyakönyvi hírek. Születtek Tumó
 gy, Konrád Béla, Findling Béla, Abra-
 Irén, Klein György és Ciolac Ion. Há-
 got kötöttek a helybeli anyakönyvi hi-
 lban Ambrus Sándor és Krauser Margit,
 András és Kovács Erzsébet, János Jő-
 és Fischer Cecilia, Tompa Péter és
 csa Mária, Naidan Dimitrie és Pla-
 ny Aranka. Meghaltak: Losonczy Mi-
 69, Sztójanov Anna 39, Kostyál András
 Szvegy Simon Juliánna született Szalai
 ves korában.

Kivégzett kommunista. Breslauban
 an lefejezték H a h n Paul német kom-
 istát, akit a bíróság az acélszak szerve-
 egyik tagjának 1931-ben történt meg-
 kolásáért ítél halálra.

**ELGÉZDTEK A TERRORISTA KI-
 LLGATÁSÁT.** Belgrádban tegnap meg-
 ták Artukovics Andrei horvát terrorista
 lllgatását, akit azzal vádolnak, hogy ré-
 e volt a marseillesi gyilkosságnak. Artu-
 ciot Franciaországban tartóztatták le és
 atóságok kiszolgáltatták Jugoszláviának.

— Tart a jogászok sztrájkja. A főváros-
 ban és Jasiban még tart a jogászok sztrájk-
 ja, amelyhez most már a cluji egyetem jogi
 fakultásának diáksága is csatlakozott. A
 cluji jogászok az egyetem épületében kíván-
 ták megtartani azt az ülést, amelyen a
 sztrájkjal kapcsolatos kérdésekkel foglal-
 koztak. Erre a hirre az egyetem rektora,
 aki zavargásoktól tartott, a hatóságok segít-
 ségét kérte és a rendőrséggel kiűrtette az
 egyetem teremt. A rektor és a diákság kép-
 viselői között erre tárgyalások indultak meg,
 amelyeknek során a diákok vezére biztosít-
 totta a rektort, hogy rendzavarás nem lesz.
 Így mégis sikerült az ülést az egyetem épü-
 letében megtartani és azon a diákok csatlakoz-
 kozva a sztrájkhoz szintén az ügyvédtör-
 vény módosítását kérték.

**NEM CSÖKKENTIK A TISZTVEISELŐK
 SZÁMÁT.** A miniszteriumok átszervezésével
 foglalkozó bizottság elkészítette az állások
 és a fizetések egységesítésére vonatkozó ja-
 vaslatot. Hírek szerint a tisztviselők számát
 nem csökkentik, de nem csökkentik a fizeté-
 seket sem. Az új költségvetést a mostani fi-
 zetések alapján készítik el.

Premier ma, szerdán a FORUMBAN
 Csütörtök d. e. 11 órakor matiné: Viktor és Viktoria

**Paula Wessely
 Willy Forst**

legújabb szenzációs film-
 jükben

Igy végződött

egy szerelem

Egy osztrák királyleány
 története a napoleoni
 időkben

**Gustav Gründgens
 Franz Herterich
 Gustav Waldau**
 szereplésével

Kiegészítéssel:

Színes Silly-Symphonie

Farkasok rohanták meg az orsovai pályaudvaron a személyvonatot és felugráltak a kocsikra is, de sikerült a fenevadakat elriasztani

A meteorológiai intézet jóslása bevált.
 A hideg időjárásban valóban enyhülés
 következett be. Tegnap reggel mindössze
 6 fok hideg volt, délután három órakor
 pedig csak 2 fok. A széljárás is meg-
 szűnt és ennek következtében a hőmér-
 séklet egész tűrhetően alakult. Hasonló
 időjárás van a Bánság többi részeiben is.

A vidéken azonban az ország-
 utakon fekvő nagy hótömegek
 miatt még mindig nincsen meg-
 felelő forgalom. Az autóbuszok
 közlekedése továbbra is szünetel.

A vasuti forgalom újból normális, csu-
 pán Orsova és az orsovai dunai kikötő
 között szünetel a vasuti forgalom. Az or-
 sovai állomáson tegnap éjjel a Timi-
 soara—Bucuresti között közlekedő sze-
 mélyvonat érkezésénél

**egy farkas rohanta meg a
 vonatot.**

A vonatra ugráló farkasok közül az
 egyik a kerekek alá esett, melyek halálra
 ronesolták. A vonat utasai között nagy

**HUSZONÖTEZER BANYÁSZ FELVON-
 NULASA.** Brüsszelből jelentik, hogy Hei-
 naud bányakerületben huszonezter bányász
 felvonulást rendezett. Ezek közül ötezernek
 nincsen munkája. A felvonulók tiltakoztak a
 munkanélküli segélyek leszállítása ellen és
 kijelentették, hogy február negyedikén álta-
 lános sztrájkot proponálnak, ha a kormány
 nem áll el szándékától.

* Készülnek az ujságíróbál szenzációi.
 Február tizenhatodikán ünnepi eseménye
 lesz a helyi ujságíró-társadalomnak. Ekkor
 zajlik le a kisebbségi ujságírók hagyomá-
 nyos nagy sajtóbálja, mely eddig
 minden alkalommal kivívta a közönség elis-
 merését. Minden évben az ujságírók báljá-
 nak volt a legnagyobb tömegforgalma és ez
 nemcsak az ujságírók közéleti tevékenységé-
 nek elismerésül szolt, hanem a bálnézők
 gárda leleményességének, az ujságírók ál-
 dozatkozásának, amivel nemcsak a sajtóha-
 sábon, hanem a bál parkettjén is igyekez-
 tek a közönséget kiszolgálni akkor, amikor
 annak szórakoztatásáról, szemetkápráztató
 látványosságokról volt szó. Egyelőre a lázas
 előkészületek még csak a műtermekben foly-
 nak, a tervezők íróasztalain, az iparosműhe-
 lyekben, a kullisszák mögött. Hogy ezek a
 kullisszák mit rejtenek, azt talán még korai
 volna elárulni, de annyi bizonyos, hogy a ki-
 sebbségi ujságírók február tizenhatodikai
 Ferdinánd-szállóbeli nagy báljukra hatalmas
 szenzációt készítenek elő a közönség részére.

pánik keletkezett. A hó eltakarításával
 foglalkozó munkásoknak sikerült két
 farkast agyonverni, mire a többi elfutott.
 A farkasok a közeli hegyekből ereszked-
 tek alá.

Az ország legtöbb részén még nagy
 hidegek uralkodnak. Galaton a Duna tel-
 jesen befagyott.

**A jég olyan vastag, hogy Galati
 és Braila között áruval megra-
 kott szánok közlekednek a Duna
 jegén.**

A jég vastagsága meghaladja a huszon-
 öt centimétert. A Fekete-tengeren nagy
 vihar dúl, amely a hajózást teljesen lehe-
 tetlenné teszi. Moldvában, Munteniában
 és Bukovinában mindenütt nagy hideg
 van.

Külföldön szintén általános a szigorú
 tél. Jugoszláviában számos helyen
 megfagyott emberek találtak
 nemcsak az országutakon, ha-
 nem a fűtetlen lakásokban is.
 Magyarországon mindenütt hó és hideg

— Elmaradt kulturális előadás. A
 Magyar Párt ifjusági szakosztálya által
 tegnap este hirdetett kulturális elő-
 adás, amelyen Metzger Márton dr.
 negyedik kerületi prépostplébánosnak
 Háború és kereszténység című előadása
 szerepelt, technikai okokból elmaradt. Az
 előadás legközelebb lesz a Magyar Ház-
 ban.

— Gázol az orosz követ autója. A buda-
 pesti szovjetkövettség autója a Stefánia-uton
 elütötte J u r g u s Ferenc negyvenöt esz-
 tendős munkást, akit súlyos sebesüléssel a kór-
 házba szállították. Az autó erősen fékezett,
 aminek következtében annak utasai, két
 tisztviselő és egy tisztviselő, valamint a
 követség soffitörje előrebuktak és az össze-
 tört ablaküvegek szilánkjaitól kisebb-na-
 gyobb sérüléseket szenvedtek.

— Alaptalanul megvádolta mostohaany-
 ját. A helybeli törvényszék előtt tegnap
 Crisán Jolán, született Mihály artistanő
 állott, akit mostohaanyja azzal vádolt, hogy
 őt erkölcsstelen életre kényszerítette. Több
 tanu kihallgatása után Mateiu Simion
 ügyvéd gondosan felépített védőbeszédében
 kifejtette, hogy a vád alaptalan és csak sze-
 mélyi bosszúról van szó. A törvényszék helyt
 adott a védő érvelésének és Crisán Jolánt
 felmentette. Az ítélet jogerős.

van. Leghidegebb volt Egerben, ahol a
 hőmérő a fagypontra 24 fokra szállott.
 Magyarország többi részein a hideg
 19—20 fok. Az Alföldön számos ember
 megfagyott. Olaszországban még mindig
 tart a szokatlanul kemény tél. Rómában
 tegnap reggel óta havazik. Az átlagos hő-
 mérséklet Olaszországban 7 fok hideg.
 Ilyen hideg télre tíz év óta nem volt pél-
 da. Nápolyban harminc év óta nem volt
 olyan tél, mint a mostani. A városban és
 környékén hét centiméter magas hó fe-
 szlik.

Newyorki jelentés szerint Északame-
 rikát borzalmas fagyhullám seprí végig.

**A hőmérő 35—40 fokra szá-
 lott a fagypontra. Igen sok
 helyen hófergetegek dúlnak.**

Az orkán következtében negyven ember
 életét veszítette.

A meteorológiai intézet a hideg to-
 vábbi gyengülését jelenti. Változó felhő-
 zet várható, kisebb északi széllel, a he-
 gyekben havazással.

— Az új mentőotthon és a közönség ál-
 dozatkozásának. Alig néhány napja, hogy a men-
 tők szilveszteri és újévi gyűjtése elmúlt,
 máris arról kell beszámolnunk, hogy vannak
 vállalatok, kereskedők és iparosok, kik spon-
 tán érdeklődnek, vajjon az új mentőotthon-
 nak mire volna még szüksége, mivel apróbb
 dolgokkal szívesen rendelkezésükre állná-
 nak a mentőknek. Így esetleges butorkészít-
 téshez deszkaanyagot adtak eddig különböző
 cégek. Ezekenkivül kaptak a mentők 5 drb
 modern, tizakasztós falifogast felszereléssel
 együtt, 4 drb menyezeti lámpát, egy fatartó
 ládát fémbe, egy művésziesen készített zászló-
 tartót és egy kályhaellenzőt. Mindezek a
 dolgok azt bizonyítják, hogy városunk kö-
 zönsége valójában szívesen viseli a mentők
 sorsát. Érdeklődünk egyébként, hogy a
 mentőknek mire volna még szükségük, mire
 azt a választ kaptuk, hogy egy új betegszál-
 lítási autót hiába kérnének, azt senki sem
 venné meg, viszont apróbb dolgokra minél
 nagyobb számban szükségük van. Így desz-
 ka és lécszakra, kerítésekre, olajfestékre,
 szegekre, egy billiárdasztal bevonásához
 szükséges posztóra, vaslábtörőkre, zászlók-
 hoz színes és fekete anyagra (vásznak),
 nagy képrámákra, üvegárukra, hamutálcák-
 ra és minden másra, amit szívesen adnak.
 Részünkről kívánjuk, hogy mindezt is
 kapják.

Sport

A nyugati liga bizottsága a futballkerület vezetőjét hat hónapra fel akarja függeszteni minden sportműködéstől

— Házasság. Bra ch Mariska, Bra ch József buziási nyomdatulajdonos leánya és Mattiassich Dezső (Sacosul-Mare) házasságot kötöttek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— Álarcosbál a Tiszti Kaszinóban. Az első számú hadosztályparancsnokság által rendezendő álarcosbált február tizenhatodikán este tartják meg a helybeli Tiszti Kaszinó nagytermében. A mulatságra a meghívókat a napokban küldik szét.

— Ruhaneműt lopott. P e r s i a n Nicolae józsefvárosi lakos néhány nap előtt megjelent a rendőrségen és feljelentést tett D u g o b r a d Vasile fiatalember ellen, aki lakásáról 2500 lei értékű ruhaneműt lopott el. A rendőrség elfogta a tolvaj fiatalembert, akiről kiderült, hogy katonaszökevény. Átadták a tényleges tulajdonosnak.

— Kuttyák a villamoson. A villamosvasut igazgatósága értesítette az Állatvédő Egyesület vezetőjét, hogy az egyesület tagjai a villamoson való utazásnál magukkal vihetik kuttyájukat is. Erre vonatkozó bővebb felvilágosítással az egyesület szolgál.

— Erős, vérbő, kövér emberek igyanak napoként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rennes gyomor- és belműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajoknak, vese- és cukorbetegségeknek, valamint köszvényben és csúszban szenvedőknek is nagyon jól tesz.

— A mérges füst megölt egy család. A Nagykikinda mellett fekvő Jázovó községben megrendítő szerencsétlenség történt. H o r v á t Miklós harminc éves kiscsajda négy esztendőes leánya meghült és azért a gázda este lefekvés előtt a banyakemencét erősen megrakta tűzeggel, hogy a meleg egész éjszaka tartson. Ugylátszik azonban, hogy a banyakemencén repedés támadhatott, mert az éjszaka folyamán a szoba megtelt sűrű mérges füsttel. Reggel arra járó emberek elmenőben benéztek Horváték ablakán és figyelmesek lettek a lakásban levő füstre. Behatoltak a lakásba, ahol Horvát Miklóst és kislányát holtan, a feleségét pedig eszméletlenül állapotban találták. Az asszonyt kórházba szállították, azonban felépülése kétséges.

Ne hanyagolja el a szeméit!
Szemüvegek nagy választékban
TEJNOR FERENC és Társa
optikai üzletében
Timișoara II., Piața Traian (Kossuth tér) 1
Telefon 5-61

* Etherton: A Mount Everest átrepülése. Tízezer méternél magasabbra jutott fel az a bátor repülőgép-expedíció, amely tudományos céljával a Himalája legmagasabb csúcsának légi felderítését tűzte ki, s amely bámulatos teljesítményével nemcsak a földrajztudományt gazdagította igen jelentős eredményekkel, hanem a repülés történetében új korszakot nyitott. Az expedíció főcélja a Mount Everest és a csúcstól délre fekvő, soha ember nem járta terület térképezése volt, e mellett meteorológiai és élettani megfigyeléseket kívántak tenni. Az előkészületek hosszú hónapjai kellettek ahhoz, hogy az expedíció elindulhasson, különleges repülőgépre s egyedülálló technikai felszerelésekre volt szükség, de mindenekelőtt a tudomány szenvedélyének az a páratlan hősiessége kellett hozzá, mely nem ismer nélkülözést, nem retten meg kalandoktól, nem tartja vissza még a halálveszedelem sem. Az expedíció világhírű vezetőjének Ethertonnak a könyve épp ezért a szó igazi értelmében vett szenzáció, amely az olvasót soha nem tapasztalt élményekkel s az emberi kitartás példátlan eredményeivel ismerteti meg. A Földrajzi Társaság új sorozatában jelent meg a kitűnő könyv, rengeteg képpel, gyönyörűen díszített és aranyozott egészvászon kötésben 240.— lei minden könyvkereskedésben, vagy L e p a g e n á l Cluj (Központi). Kérje a Földrajzi Társaság és a Franklin új kiadványainak jegyzékét.

Hónapok óta áll a harc a nyugati liga és a futballkerület között. Ez a harc most fordulat előtt áll, mert a nyugati liga olyan intézkedéseket tervez, amelyek az áldatlan helyzetnek véget vetnének. A nyugati liga nemrég megtartott ülésén foglalkozott ezzel a helyzettel és főképpen S e p i Silvius mérnöknek, a kerület elnökének ügyével, aki az elmúlt hetekben megsértette Farcasanu Nicolae ligaelnököt és Iliescu kapitányt, a liga főtákarát. A kérdés körül hosszas vita támadt, amelynek során az a vélemény alakult ki, hogy a ligabizottság Sepi mérnököt, mint a kerület vezetőjét, hat hónapra felfüggeszti minden sportműködéstől, ami azt jelentené, hogy Sepi hat hónapon keresztül semmiféle sporttevékenységet nem fejtethetne ki. A döntés azonban nem történt meg, hanem a

határozat kihirdetésével egyelőre még várnak. Sepit ezenkívül nemcsak a ligatagok megsértésében találták állítólag vétkezőnek, hanem a kerület hanyag vezetésében is és ezért a kerület vezetőségének feloszlata is szóba került. Jól értesültek szerint a kerület élére ideiglenes bizottság kerülne, amelynek elnöke Ghetariu kapitány, tagjai pedig Reda és Sancu főhadnagy lennének. Foglalkozott még a nyugati liga az aradi Transilvania és a helybeli Kadima revánskötelezettségi ügyével is, amely egyesületek ellen a devai Corvin tett feljelentést. A két csapat ugyanis vendége volt a devai klubnak, de a revánskötelezettségnek nem tett eleget. A liga ezért kötelezte a két csapatot, hogy elmaradtszen címén egyenkint ezer-ezer leit fizessenek a Corvin csapatának.

Többszöri bajnok

Sinaiban az országos bobsleigh-bajnokságokon az első helyezést Anghelcsu Emil tízezerszázados lett, aki a katonai bajnokságon kívül most az országos bajnok címét is megszerezte.

Magánalkalmazottak sportszakosztálya

Vasárnap megalakult a helybeli bányászati magánalkalmazottak egyesületének sportszakosztálya. Mindazok, akik az egyesület keretében óhajtanak sportolni, jelentkezzenek naponta este 7—9 óra között az egyesület első kerületi, Kossák-házban levő helyiségében F a r k a s Károlynál.

Az eladott játékos ára

A helybeli Ripensia még az elmúlt évben eladta R a f f i n s z k i t, a brünni Zidenice csapatának. A Ripensia a játékosért tízezer cseh koronát kötött ki magának, de az összeget többszöri sürgetés ellenére sem kapta meg. A Ripensia azonban ragaszkodik a feltételhez és ezért a román szövetséghez fordult és kérte, hogy az ügy elintézése érdekében tegyék meg a csehszlovák szövetségnél a megfelelő hivatalos lépéseket.

— Választmányi ülés. A Magyar Párt harmadik kerületi tagozata ma este félkilenc órakor a Stöhr-féle vendéglőben választmányi ülést tart. A vezetőség kéri a választmány minden egyes tagját a megjelenésre.

— Letartóztattak százötven kommunistát. Varsóban a rendőrség százötven kommunistát tartóztattat le. A kommunisták tegnap Lenin, Liebknecht és Luxemburg Róza emlékeztére ünnepet akartak rendezni.

— Elhunyt minorita atya. Straubert Benedek minorita atya életének ötvenharmadik évében Aradon a minorita kolostorban váratlanul meghalt. Straubert atya Aradon született, majd tanulmányainak befejezése után Lugojra helyezték át, ahol áldásos tevékenységet fejtett ki. Utóbb ismét visszátér szülővárosába, ahol egy év óta betegeskedett. Temetésén, amelyen a gyászszertartást W i l d E n d r e dr. minorita atya vezette, P a z s i t n y Bonaventura a romániai minoritarend rendfőnökének vezetésével megjelentek az elhunyt rendtársai, valamint az aradi katolikus gimnázium növendékei.

CSÖD ELŐTT AZ OSZTRÁK PROFIFUTBALL

Ausztriában a futballvezetők kétségbeesett cikkében jelentették az őszi bajnoki szezon befejezése után, hogy az osztrák profifutball az anyagi csőd előtt áll. Ennek a sanyaru helyzetnek a bekövetkezéséhez nagyban hozzájárult a magas vígalmi adó, amellyel a futballmérkőzéseket sújtották. A mozgalomnak az eredménye az lett, hogy az adót 32 százalékról 25 százalékra csökkentették, ezenkívül más könnyítéseket is bevezetnek.

Ökölvívóverseny

A helybeli CFR sportegylet boxszakosztálya január 26-án, szombaton este kilenc órai kezdettel nagyszabású ökölvívóversenyt rendez, amelyre a fővárosi CFR ökölvívó gárdáját hívták meg. A fővárosi versenyzők közül Lungu T., Panaitescu, Osea, Zamfirescu, Angheluta, Jonescu, Teodorescu, Nicolescu és Marinescu szállnak ringbe szombaton a helybeli vasutas boxolók és a Kadima két ökölvívója ellen. A versenyt a vasuti műhely területén levő Lyra teremben bonyolítják le.

— Szerencsétlenség egy bányában. Belgrádból jelentik, hogy egy Zajacsártól tíz kilométernyire levő bányában, amelyben huszonhét munkás dolgozott, tegnap délben robbanás történt. A mentési munkálatok azonnal megindultak és estig tizenegy halottat, öt súlyos sebesültet, ezenkívül egy sérültet bányászok hoztak fel. Tíz bányász még a bánya mélyében van.

— Az Erdélyi Szemle új száma. Az Erdélyi Szemle legújabb, januári száma a következő tartalommal jelent meg. Járosi Andor: Petelei István emléke. Dr. Szilády Zoltán: Sáska László, az új magyar Afrika-kutató. T. S.: Az erdélyi magyarság új éve. T. Imets Béla: Változik a törvény. Molnár Dénes: Székely autonómia. Adorján Jenő: Létesítsünk mezőgazdasági szakiskolákat. Vass Emil: A mellszobor (elbeszélés). Az irodalmi rovatban Bánffy Miklós, Hegedűs Lóránd, Hunyady Sándor, Csermely Gyula és mások új könyvét ismertetik. Kapható minden trafikban. Megrendelhető Cluj, Calea Victoriei 43.

MA

előfizet havi hetven
— (tisztviselőknek, nyugdíjasoknak 60 leier) a Déli Hírlapra akár telefonon (2-52) akár levelezőlapon (Timișoara, Hírlap-iroda, telefon 4.) és nyomban megindítjuk címére úgy, hogy a hónap végéig

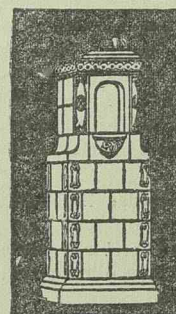
INGYEN

kapja korán reggel lakására kézbesítve vidéken pedig szintén a legelső reggeli vonat beérkezése után kézbesítünk utján

— Áskálódó tanítók terve nem sikerült. Az erdélyi Santimreu községben Tóth Miklós és Tóth Béla tanítók jelentést küldtek a tanfelügylésre, amelyben azt állították, hogy ottani református iskola 45 növendék törvénytelenül van beírva. Ugyanakkor felszólították a gyermekeket, hogy azonnal menjenek át az állami iskolába, ellen L u d m a n n Lajos református kész és nyolc presbiter tiltakozott. A tanítók ekkor csendőrrért küldtek és a vendékeket karhatalommal kísérték az állami iskolába. Amikor a lelkes presbiterek erélyesen tiltakoztak a beavatkozás ellen, a csendőrmester jelezte a hatóságok felé, hogy a hatóságok lenni erőszakkal valóda meg a lelkes presbitereket, akiket az oradeai bíróságnak most büncselekmény hiányában jogerősen felmentett, mert kiderült, hogy a tanítók áskálódni a református egyház vezetői ellen.

— Az Arany János Társaság vasárnap, január 27-én délelőtt tizenegy órakor tartja felolvasó ülését a Magyarsági Ház nagytermében. M e r t z Károly titkár megnyitó beszéde után, a társaság Babics Mihályról tart, a Magyarsági Dalárda népdalegyveleget énekel. Felolvasás követi, utána pedig Faragó Ernő Hoffmann Hajnalka zongorakománya mellett hegedűszólót ad elő.

Cserépkályha

szükségletét, könnyősen akar beszerezni, akkor bizalommal forduljon a garanciát és kipróbált céllal.

TURI GYÖRGY
cserépkályhagyártó

Fabrică (Cserépkályhagyártó), Calea Dorobanților (Calea Dorobanților) 26. A házam előtt 7-es villám megálló! (Mivel üzletemet felosztattam, az adásomat kizárólag ezen címről eszközölöm) ♦ Atalkatásokat és javításokat legelőnyösebben eszközölök.

Közgazdaság

Petroleum, cukor és kávé monopoliumát tervezi Slavescu pénzügyminiszter

Pénzügyminisztérium a közeli napon számos törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé. A benyújtandó törvények között szerepel az állami monopóliumok bevezetésének kérdésével is foglalkozó törvényjavaslat, az ércpénzek kibocsátásának rendezése, a vigalmi adóra vonatkozó törvény módosítása és az állami mobiladó módosítására vonatkozó

javaslat is. Ezeknek a törvényjavaslatoknak az elkészítésén kívül a pénzügyminisztérium még újabb állami monopoliumok bevezetésének kérdésével is foglalkozik. A tervek szerint petroleum, cukor és kávémonopoliumot kívánnak bevezetni.

Kereskedők és iparosok január hó 31-ig tartoznak benyújtani adóvallomásaikat az illetékes adóhivataloknál

Kereskedők Egyesülete közli, hogy az összes kereskedőknek, akár be vannak nyitva a patenta fixa osztályába, akár január hó 31-ig be kell nyújtani az illetékes adóhivataloknál adóvallomásaikat. Az egyesület tagjainak a vallomások benyújtásában szívesen segít, ha a vállalkozásukhoz hozzák a jelszót és az adókönyvüket, végül az üzlethelyiségükre vonatkozó szerződést, vagy a vállalkozásuk hiányában házbérlőkönyveikét. Az egyesület irodája a vallomások benyújtásának sürgösségére való tekintettel naponta 8—1 és 3—7 óráig tartja nyitva az iránt és vasárnap is egész napon át. Ugyanakkor az egyesületben is kaphatók az adókönyvek és alkalmazottak az ide-

nem kötelesek személyi vallomást adni. A munkaadók azonban kötelesek alkalmazottaiknak a múlt évben kifizetett juttatásairól január hó 31-ig jegyzéket benyújtani. A Kereskedők Egyesülete szerdán délután öt órakor a különlegességi dohánytözsde-ek új adórendszerét beszéli meg erre a célra összehívott szakosztályi ülésen, ahol a trafikuskor vallomási ivateket azonnal ki is tölthetik. Csütörtök délelőtt 10 órakor a fakeskedők gyűlnek össze az egyesületben, mely alkalommal ugyancsak sor kerül vallomásaik kitöltésének megbeszélésére.

Az iparosok adóvallomási ivateit a szindikátus irodájában ingyen töltik ki, mindössze két lei fizetendő a nyomtatványért. Az adóvallomási ivatek kitöltéséhez szükséges a legutolsó adókövetési

jegyzőkönyv, az adókönyvecske, az 1934. évi nyers bevétel és kiadás kimutatása, az alkalmazottak számának és a kifizetett munkabérek összegének a feltüntetése, az üzemtöke nagysága, a tiszta jövedelem, a műhelybér nagysága. A külvárosokban állítólag egyes iparosokhoz fiatal emberek állítanak be, vállalkoznak az adóvallomási ivatek kitöltésére és azután bélyegdíj címén száznolc leit kérnek. Ez a követelés jogtalan.

Román-lengyel kereskedelmi szerződés. Manolescu Strunga kereskedelmi és iparügyi miniszter tegnap tanácskozással folytatott a lengyel kereskedelmi delegációval a román-lengyel kereskedelmi szerződés alkalmazása érdekében.

Emelkednek a jugoszláv értékpapírok. A belgrádi tőzsdén tegnap élénk forgalom volt és nagy kereslet mutatkozott az állami értékpapírok iránt, amelyeknek árfolyama érezhetően emelkedett. A kedvező jelenség okát a jugoszláv pénzügyminiszter legutóbbi intézkedéseiben látják.

Módosul az alkoholmonopolium. Illetékes körök véleménye szerint az alkoholmonopolium rendszerén rövidesen változtatásokat eszközölnék. A pénzügyminisztériumban az erre vonatkozó munkálatokat már meg is kezdték.

Buzában van kínálat. A bánági gabonapiacra csendes az irányzat. Buzában meglehetősen nagy, míg tengeriben minimális a kínálat, de vevő egyelőre nem akad. A piaci árak a következők: 76 kilós új buza 430, 78 kilós torontáli új buza 445, zab 260, korpa 240, örlöképes tengeri 215, tavaszi árpa 300, takarmányárpa 270, muharmag 360, tökmag 520, napraforgómag 280, takarmányliszt 260, kismalmi liszt a 30/70-es besztárból zsákkal együtt 620, nagymalmi liszt zsákkal együtt 680 lei százkilónként. A lóheremag 38, a lucerna 42 lei kilónként.

A bánági Lady Hamilton

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: KUBÁN ENDRE

megszólított szinte futva jött. Az a nyitottság, amely az arcára ült, az a költőtől elbucszott, mintha szempillantás alatt eltűnt volna on-

Tetszik parancsolni? — kérdezte Klódvé.

Nézze, kérem, — mondotta a költő, — én nem valóban nincsen. Azonban annyira lehet, próbálok magán segíteni. Való az, hogy már a második éjjelt várja?

fiatalember ajka körül igen keserű mosoly jelent meg. Mintha azt akarta volna mondani, hogy kár volt bizonyítani, ha csak arról akart érdeklődni. De elnyomta magában ezt a lázadó megjegyzést.

Igaz. Már nekem régen nincsen mosolyom. Napok óta annyit sem tudtam mosolyogni, hogy egy darab kenyéret vegyek és valami lebujsban aludjak.

A beszédéből azt látom, — kockázta meg a költő, — hogy valaha jobb dolgokat látott.

A költő erre, hogy ezzel elkoptatott helyet mondott, de nem jutott hirtettség az eszébe.

Banktisztviselő voltam, — felelt a fiatalember.

versfaragó szükségét érezte egyelőre, hogy bemutatkozzék: — Gergely Aladár iró.

Kondoros István, — volt a válasz. A két szegény ember ott a belváros és a külváros közti fásoros uton kezelt fo-

gott egymással.

A menybéli ezüstös-aranyos subájú juhászbojrtár, a hold, mintha elmosolyodott volna. Bizonyára jókedvű dalt fújt erre furulyáján.

— Kedves Kondoros ur, — folytatta a költő szavait, — ezek után meghívom hozzám éjszakára.

Kondoros annyira meglepődött, hogy az első pillanatban szinte azt hitte, rosszul hall.

— Hogy tetszett mondani? — kérdezte.

— Ugy hogy meghívom, aludjon nálam, — válaszolta a költő, — majd csak akad valami hely szegény szobámban. De ne ácsorogjunk itt a hidegben, hanem siessünk.

Ezzel már meg is indult. Kondoros István, a volt banktisztviselő, az utonállónak vélt utcai kéregető, ott baktatott a poéta oldalán. Agrólszakkadt volt mindakettő, azonban Gergely Aladár, a költő, akinek testét télikabát fődte és akinek lakása volt, valóságos arisztokrata volt a kettőjük között.

Szótlatlanul lépdeltek egymás mellett. Néha-néha egyik is és a másik oldalvást sandított egyet kisézőjére. Gondolkoztak, filozofáltak.

— Vendéget viszek haza, — okoskodott magában a poéta, — csak azt nem tudom, hogy mivel fogom megvendégteleni. Ha jól tudom, mindössze egy darab kenyér van odahaza, amelyet vacsorára szántam magamnak. Ugy látom azon-

ban, hogy akármilyen éhes is a vendégem, elsősorban pihenésre, alvásra van szüksége és ennek a kedvéért lemond az evésről is. Hát alvóhelyet majd csak készítek neki valahogyan.

Lassankint megalkotta a maga véleményét vendéglátójáról Kondoros is:

— Szegény ördög ez is és mégis van szíve, hogy nem hagy engem a dermesztő hidegben az utcán. Író, poéta. Csak a muzsák kegyeltjének lehet ilyen jó szíve.

Átmentek egy betonhidon, amely unatkozva terpeszkedett a befagyott folyó fölött. Újra házak között jártak. Megérkeztek a külvárosba. Mentek tovább némán és töprenkedve. Elhaladtak a kettős tornyú templom mellett. A volt banktisztviselő a templom bejárata felé vetett egy pillantást és lélekben fölsóhajtott:

— Hála néked, Istenem, hogy fedél alá juttatsz!

Émlékezett rá, hogy gyerekkorában vallásos nevelésben részesült. Amikor jólkereső tisztviselő volt, nem ért rá templomba járni. Dolgozni kellett a bankban. Szabad idejében udvarlás, mulatozás, szórakozás járta. Állástalansága idején be-betért a templomba és segítségért esdekelt. De mert ez a segítség nem érkezett meg mindjárt, megmakacszkodott és dacosan ment el a templomok mellett. Nyomorúságában elfelejtett imádkozni. Most aztán mégis némi lelki megnyugvást érzett, hogy a köszönő sóhaj kifakadt szívéből.

Az utca beletorkollott egy nagy térbe. Első tekintetre látszott, hogy piactérre jutottak. Az utkereszteződés fölött a magasban függő kivilágított nyilvános óra magára vonta pillantásukat.

— Féltettő, — mondták egyszerre.

A kölcsön kötvényei átvehetőek. A Nemzeti Bank közli, hogy mindazok, akik a bank fiókjainál jegyeztek belföldi kölcsönt, jelentkezzenek sürgősen a kölcsönkötvények átvételére annál is inkább, mert február elsején tartják meg a kölcsönkötvények első sorsolását.

Orosz tranzitforgalom Románián át. Az Oroszországgal való vasuti összeköttetés megteremtésére öt román mérnök Moszkvába utazott. Ugyanakkor megtárgyalják a Románián keresztül lebonyolítandó orosz tranzitforgalom tarifáját is. A moszkvai tárgyalások tíz napig fognak tartani és azokon a tighinai vasuti hid felépítését is megbeszélnek, amelynek költségeit a két állam közösen fedezi.

Amerikai fegyverneműgyárak leállítják üzemüket. Newyorkból jelentik, hogy Newyork-államban több száz fegyverneműgyáros bezárta a gyárakat kapuit és bejelentette, hogy nem tudja teljesíteni a munkatanács által megállapított bért-feltételeket. Az üzemek leállítása több mint huszezer munkást érint.

Az orszoai petroleumfinomító ismét megkezdte üzemét. Orsován két esztendő előtt a régi petroleumfinomító beszüntette üzemét és ezzel körülbelül négyszáz munkás és több tisztviselő kenyértelemné vált. Az érdekeltek között nagy örömet keltett most az a hír, hogy a gyár újból megkezdte üzemét. Az igazgató már érintkezésbe is lépett a régi szakmunkásokkal és a volt tisztviselőkkel. Az orszoai petroleumfinomító március 1-én kezdte meg újból üzemét.

Mozi

Szerda, január 23.

Apollo-mozi: A nyomorultak (Második rész).

Forum-mozi: Igy kezdődik egy szerelem. Select-mozi: A nyomorultak (Második rész).

Kondoros ránézett Gergelyre. Pillantása, mintha azt kérdezte volna, hogy meddig tart még az ut?

A költő elértette a hangtalan kérdést és válaszolt rá:

— Öt perc múlva otthon leszünk.

Hogy az utat megrövidítsék, átlós irányban vágtak keresztül a hatalmas téren. Aztán végimentek néhány utcán. Azaz inkább sikátoroknak voltak mondhatók, mint utcáknak.

Az egyik sarokház kapumélyedésében köpenyes alak állott. Szolgálatos rendőr volt, aki a hideg elől huzódott be oda. Azonban már messziről figyelte a két közeledő alakot. A rendőr előtt mindenki gyanus, aki él és különösen, ha a ruházata kopott és éjfélután az utcán mászkál. Amde amikor az utcai lámpa alá érkeztek és annak fénye rájuk vetődött, a rendőr egyszerre megnyugvott. Ismerte a költőt, látta minden éjszaka ebben az időben hazafelé haladni. Tudta róla, hogy a légynek sem vét és minden gonosz szándék messzire van tőle. A társát nem ismerte. Azonban mivel a költő társaságában jött, feltételezte róla, hogy az is valami skribler, csak még néhány fokkal szegényebb, mint a másik.

Az egyik utcaközben végre a költő egy alacsony ház előtt megállott. Ez a ház eredetileg sem lehetett valami magas, de amikor aztán a város rájött arra, hogy ezt a környéket szabályozni kell és az uttest szintjét magasabbra emelte, akkor a ház egyszerre még alacsonyabb lett. Mintha az öregsgéttől megroggyant volna, mint az ember, ha már túl van a hetven-nyolcvan esztendőn. Ez a ház pedig legalább is kétszáz éves volt. Joga volt tehát megroggyanni.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szerda, január 23. Bucuresti. 2.40: Könyvnyű lemezek. 3: Rádiózenekar. 7.50: Rádióegyetem. 8: Felolvasás. 8.35: Operett-előadás. Budapest. 7.45: Torna, majd hanglemezek. 11: Hírek, utána felolvasás. 11.45: Színi Gyula elbeszéléseiből. 1: Időjárás-jelentés, tárogató zongorakísérettel. 1.35: Hírek. 2: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.10: Diákfelőrá. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Előadás. 6.30: Cigánymuzsika. 7: Regényismertetés, majd cigánymuzsika. 7.55: Munkásfelőrá. 8.30: Turandot, dalmű három felvonásban. 9.10: Előadás. 10.30: Hírek. 11.30: Szalonkvintett.

12.30: Ének zongorakísérettel. Éjjel után 1: Hírek. Budapest II. Este 8.35: Tokaj-Hegyaljáról előadás. 9.10: Zenekari hangverseny. 10.35: Hírek. 11: Cigánymuzsika. Bécs. Este 8.10: Tarka zenés est. 9: Szimfonikusok. 10.55: Jazz-zene. Berlin. Este 10: Mandolinzenekar. 12: Tánclémezek. Belgrad. 1: Fuvószena. 5.30: Ének. Este 11: Rádiózenekar. Milánó. 6.10: Közvetítés a torinói Sala degli studi romaniból. 9.45: Vigjáték, majd tánczene. Prága. 1.35: Szalonzenekar. 8.10: Katonazene. 11.15: Lemezek. Stockholm. Este 9: Göteborgi szimfonikusok. 11: Tánczene. Varsó. 1.10: Szalonzene. 6: Hegedű, zongoraszonáta. 7.15: Mandolinzenekar. 10: Zongoraművész játéka. 11.15: Szalonzene.

Csütörtök, január 25. Bucuresti. 1.45: Hírek, tőzsde, könnyű zene. 2.15: Beszélő újság. 6: Román zene. 7: Beszélő újság. 8: Rádióegyetem. 9: Ének. 9.35: Pop Lya énekel. 11: Beszélő újság. 11.25: Román lemezek. Budapest. 7.45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek, utána felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1: Időjárás, majd szimfonikus zenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Balalajka zenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Farsangi konyha, Vizváry Mariska előadása. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Gazdasági előadás. 6.30: Szalonkvintett. 7.45: Ének zongorakísérettel. 8.10: Érdekeségek egy új filmről. 8.45: Vonósnégyes. 9.50: Kültügyi negyedóra. 10.10: Cigánymuzsika. 10.55: Hírek. 11.15: Zongorajáték. 12: Fran-

cianyelvű előadás, utána jazz-zene. 1 után 1: Hírek. Budapest II. 6.10: Bécsi lok. 6.45: Előadás. 7.25: Cigánymuzsika. 8.35: Versek. 9.10: Dalkör éneke. 10: Hírek, majd jazz-zene. Bécs. 4.20: Skandináv zene. 6.45: Énekes nő olasz dalai. 10.40: csi szimfonikusok. 12.25: Jazz. Berlin. 3 Zongoraművész lemezei. 8: Zongoravers. 9.10: Tánczene. Belgrad. 6: Dalok zenekarral. Este 11.30: Vendéglovi zene. Róma. Zongoratrió. 9.45: Rádiózenekar hangverseny, majd tánczene. Prága. Este 9.30: Hírek és zongoraszonáta. 11.20: Jazz. Sott. Este 8.40: A jégkorong világmérfőzés eredményei. Varsó. Este 10: Zenekari hangverseny. 11.15: Tánczene.

Egyes szó ára 3 le; vastagabb betűvel 5 le. Alláskeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket fejezz: Cetate (Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Sft. Gheorghe 2. szám alatt) 4. Fabrică (Kardos-trafik) Piata Traian (Kardos-trafik) és Strada Mercour (Kardos-trafik) sarak. Princi-pele Carol (Kardos-trafik); March-trafik, Piata Küttl. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő
íves bizonyítványokkal, felvétetik. Cim a kiadóban. (2105)

Állást keres

Könyvelő, pénztárnoki
vagy bármilyen más állást elvállal fiatal
répzett férfi, aki a leépítésnek lett áldozata.
Akik bármilyen foglalkozást tudnak szá-
nára, szíveskedjenek a következő címre ér-
tesíteni: Komáry Antal, Timisoara III., Ro-
nulus 15. (2093)

Irodai teendőkből
járta nő bármilyen alkalmazást keres. Le-
veleket „Szorgalmas” jelíggel a kiadóba kér.
(2090)

Szakiskolát végzett szőlőkezelő,
ki érti a gyümölcs kertészetet és méhészetet
is, 28 évi praksissal, március vagy április
elsejére állást keres. Fehér János, Timisoara
I., Bulev. Diaconovici Loga 28, vila Sofi.
(2101)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Legújabb könyvek

Feuchtwanger: Oppenheim Testvé-
rek . . . . . Lei 144.—
Márai Sándor: Bolhapiac . . . Lei 87.—
Gold: Zsidók ha nincs pénzük Lei 100.—
Gagy László: Bánataratók: a ma-
gyar tanító regénye . . . Lei 60.—

kaphatók a

CULTURA könyvkereskedésben
Timisoara, IV., Bulevard Carol 15

A DELI HIRLAP előfizetőinek
árkedvezmény.

Kérjen pro-pektust a legújabb
könyvujdonságokról.

Adás-vétel

Purifikátorok
cséplőgarnitúrák, magánjárók, traktorok,
motorok, olajprések, hengerszékék, Monarch
daralók előnyösen kaphatók: Bánáti gép-
ipar, Timisoara. Str. Radulescu 7. (121)

Kályhák, tüzhelyek,
előtétek, korsolyák, ródlik, konyhaberendé-
zési cikkek ismét nagy választékban For-
gács Mátyás vaskereskedésében, Timisoara
IV., Str. I. Vacarescu 36. Telefon 8-55. (2079)

Jó meneteli
fűszer üzletet megvételre keresek, ajánlatot
„Megélhetés” jelíggel a kiadóba. (2052)

Chrysler-autó
kifogástalan állapotban, jutányosan eladó.
Cim: F á b i á n, Piata Plevnei 8, I. em.
(2104)

Fajnarancsok
kilogramja 32.— lei és mindenféle fajgyü-
mölcsök dus választékban. Bonboneria Se-
lect, IV., Bulev. Carol 10, fiók a Lloyd-kávé-
ház mellett. (200)

Kombinéfűzők
Princessfűzők
Orvosilag rendelt has-
kötők, alkalmi fűzők,
melltartók
„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Vadás

Kiadó
egy szoba, előszoba, fürdőszobával, közp-
fűtéssel. Érdeklődni lehet Belváros, S
g i a n u r. villa. (210)

Forgács-terem kiadó
próbákra óránként 30 lei. Délelőtt gy
sekre stb. 200 lei. Délután 300 lei és este
lei. Str. Iancu Vacarescu 36. Telefon 8-5
(210)

Elegáns butorozott szoba
esetleg teljes ellátással, fürdőszoba has-
lattal, uri családnál magányos nőnek k
február 1-re. Cim a kiadóban. (210)

Kiadó
különbejárattal, feltétlenül tiszta, vilá-
csinos butorozott szoba, jól fűthető, fű-
szoba használatlaltal 600 leiért. Hölgyek el-
ben. III., Piata Asanesti 5, I. em. 8. (210)

Belvárosban
elegáns, nagy butorozott szoba, csakis
gáns urnak kiadó. Str. Chinezul 6, szá
emelet. (210)

Különléle

Herzl-vizumos
január 25-én Budapestre utazik, elv
megbízásokat Budapestre. Jancu Vac
cu 28. Telefon 16-04. (210)

Fordítóirodám

Cetate (Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brat
2. szám alatt) ahol, mint eddig is, olcsón vállalom ké-
nyek, kereskedelmi levelek, szerződések
zonyítványok stb. kifogástalan fordíté-
cia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz ny-
ven.

N. MAGDU

törvényes i hites fordító, román gyors
a Bukarest prefektúra és Timisoara vá-
volt első fordítója.

Van már Önnek

önmagáról s szeretteiről

művészi fényképe?

Ha nincs, — úgy a Déli Hírlap készített
a felső-eőri F á b i á n műteremben

Siessen azért rendezni előfizetését, mert csak kinek
nincs hátraléka, részesül ezen kedvezményben!

Sajtóbál

február 16-án este

a

Ferdinándban

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógepen